

## Bagit Ambjentali Wkoll!

Jekk dan kienx bagit tajjeb jew le ma hemmx dubju. Issa li kwazi ghaddiet gimgha mit-thabbir tal-bagit kull min xtaq jghid tieghu qalu! U tkellem kullhadd, kullhadd intunat jghid li dan kien bagit tajjeb... kor shih ta' vuçijiet... vuçi waħda biss kien hemm stunata... dik ta' Alfred Sant, li kien tant prużuntuż u hareġ iwerżaq waħdu saħansitra qabel thabbar il-bagit jghid li dan kien ftit hafna u tard wisq!

Għal kuntrarju ta' dak li qal Alfred Sant, dan żgur li huwa bagit li ser jibqa jissemma għal miżuri li ġew introdotti favur il-familja fis-sens wisa tagħha; zdieid id-dhul għal haddiema, *children's allowance* għat-tfal kollha, għajnunha lill-koppji żgħażaġġ, għajuna lil-anzjani u lir-romol, jizdieid il-*leave* tal-maternita u fuq kollox tnaqqis sostanzjali fl-*income tax*.

Izda l-bagit kien jikkonsisti minn xita ta' miżuri oħra, u li forsi ftit issemmev minhabba l-importanza ewlenija ta' dawk li ġa semmejt. Fost dawn il-miżuri pożittivi hemm numru ta' miżuri ambjentali. Iva dan kien bagit ambjentali wkoll u żgur li hadd ma jista jghid li l-Gvern ser iżid il-flus fil-bwiet tan-nies a skapitu ta' l-ambjent.

Għas-sena 2008, il-Gvern qed jivvota nefqa ambjentali rekord; Lm 84 miljun. Dawn il-flus ser jiġu nvestiti mill-Gvern sabiex aħna lkoll ngħixu aħjar, sabiex għada pitghada uliedna lkoll jgħixu aħjar. Fost il-miżuri mħabbra fil-bagit insibu:

- Miżuri favur il-wirt naturali ta' pajjiżna.
- Aktar inizjattivi favur ir-rikreazzjoni u l-harsien ambjentali b'mod partikolari bit-thawwil ta' hafna aktar sigar fil-kampanja 34U.
- Lm5 miljun ivvutati fi spiża kapitali għas-sena 2008 għal-immaniġjar ta l-iskart.
- Hafna incentivi favur l-użu ta' enerġija aktar nadifa inkluż aktar inkoraġġiment sabiex jizdieid l-użu ta' *appliances* li jużaw anqas enerġija.

Minbarra hekk il-Gvern qed jippromwovi prattiçi favur l-ambjent anke fil-qasam tal-kostruzzjoni. Għal dan il-għan ser jiġi ntrodott premju għall-bini li l-aktar li jirrispetta l-ambjent. Inizzjattiva sabiħa u żgur li ta' min jinkoraġġiha u jippromoviha. Dan għaliex ammont pjuttost kbir ta' enerġija jinħela sabiex nħossuna aktar komdi fid-djar tagħna, hafna drabi bl-użu ta' l-arja kkundizzjonata. Bi ftit aktar investment kapitali f'*insulation* tal-binjiet tagħna jistgħu jiġu ffrankati miljuni ta' liri f'dak li għandu x'jaqsam ma konsum ta' elletriku.

U la qed nitkellmu fuq konsum ta' elettriku, xtaqt li nagħmel suġġeriment: Fis-sena 2005 l-MEPA fethet l-użu tal-bjut tal-proprjetajiet u għalhekk zdieidet il-prattika li, minflok kmamar għall-ħasil, fuq il-bjut jinbnew *penthouses*. Miżura tajba u sostenibbli meta tqis li l-art hi daqstant skarsa f'pajjiżna.

Izda, għalkemm fuq il-bejt tal-*penthouse* tista tinstalla is-servizzi kollha li tista timmaġina, l-użu ta' dawn il-bjut għal-inxir ta' hwejjeġ sal-llum hu pprojbit! Dan ma hu qed iħalli l-ebda

alternattiva lil min jgħix f'dawn il-blokok ta' appartamenti hliet li jixtri u juża *tumble dryer*. Ma hemmx għalfejn nidhol f'dettalji, l-konsum elettriku ta' dawn it-tip ta' *appliances* hu fenomenali. Ninsab konvint li bi ftit tirqim tar-regoli eżistenti tal-MEPA billi jinfetaħ l-użu ristrett tas-soqfa tal-*penhouses* jiġu ffrankati miljuni ta' units ta' elettriku.

F'dan il-baġit il-Gvern wera li hu mpenjat bis-serjeta favur l-ambjent. U għalhekk, suġġerimenti bħal dak li għadni kif għamilt jien, konvint li mhux ser jaqa fuq widnejn torox. Izda l-Gvern waħdu ma jasalx. Sabiex nirnexxu fl-ambjent hemm bżonn l-impenn kontinwu ta' kull wieħed u waħda minnha. Hemm bżonn li f'kull deċiżjoni li nieħdu, nagħmlu bħal Gvern u npoġġu l-ambjent fuq quddiem nett ta' l-aġenda tagħna.

---

Philip Mifsud  
PN Candidate – 7<sup>th</sup> District